

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 2025 р. № _____

ТЕХНІЧНИЙ РЕГЛАМЕНТ
щодо вимог до палив моторних альтернативних

Мета та сфера застосування

1. Цей Технічний регламент встановлює обов'язкові вимоги до якості та обігу палив моторних альтернативних і рідких біопалив (біокомпонентів), що виробляються, імпортуються та вводяться в обіг на території України для використання в двигунах внутрішнього згоряння транспортних засобів. Вимоги регламенту поширюються на біопаливо рідке (біокомпоненти), призначене для додавання до автомобільних бензинів та дизельного палива, а також на готові альтернативні моторні палива, отримані шляхом змішування традиційних нафтопродуктів з біокомпонентами або такі, що повністю складаються з біопалива.

Технічний регламент розроблений на основі Директиви 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 1998 р. про якість бензину та дизельного палива та внесення змін і доповнень до Директиви Ради 93/12/ЄС, Директиви 2009/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. про внесення змін до Директиви 98/70/ЄС, що стосується технічних вимог, пов'язаних з бензином, дизельним паливом та газойлем, а також про введення механізму, який дозволяє скорочувати викиди парникових газів, та про внесення змін до Директиви Ради 1999/32/ЄС, що стосується технічних вимог, пов'язаних з паливом, що використовується для суден внутрішньої навігації, та про скасування Директиви 93/12/ЄС та Директиви 2016/802/ЄС Європейського парламенту та Ради від 11 травня 2016 р. про зменшення вмісту сірки у деяких видах рідкого палива, Директиви 2018/2001/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2018 р. про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел (нова редакція).

2. Дія цього Технічного регламенту поширюється на:

автомобільні бензини з об'ємним вмістом біоетанолу понад 10% (включаючи паливо типу E85);

дизельні палива з об'ємним вмістом метилових ефірів жирних кислот (біодизелю) понад 7% (включаючи суміші B10, B20, B30 та чисте біодизельне паливо B100);

чисті рідкі біопалива (біокомпоненти), що використовуються як моторні палива (біоетанол, біодизель тощо);

інші види рідкого палива з біомаси (наприклад, гідроочищена рослинна олія).

3. Дія цього Технічного регламенту не поширюється:

на традиційні моторні палива (бензини, дизельне паливо), які визначені як паливо моторне згідно із законодавством (паливо нафтового походження з вмістом біокомпонентів, що не перевищує встановлені межі: загальний масовий вміст кисню у бензинах 3,7 відсотка, а об'ємний вміст моноалкільних естерів жирних кислот у дизельному паливі 7 відсотків. Вимоги до такого палива визначаються згідно із Технічним регламентом щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 927;

газоподібні палива (природний газ, біогаз, LPG) та електричної енергії;

палива, що виробляють та/або постачають згідно з державним замовленням, що перебувають на зберіганні на підприємствах державного матеріального резерву, а також для потреб оборони держави та ліквідації надзвичайних ситуацій;

палива, які споживають для власних виробничо-технологічних потреб на нафто- та газовидобувних майданчиках, бурових платформах, нафто- та газопереробних підприємствах і які не дозволяється реалізовувати через роздрібну мережу автозаправних станцій.

Суб'єктами господарювання, які діють на ринку палива, на які не поширюється дія цього Технічного регламенту та технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив, забезпечується ведення кількісного обсягу обігу таких палив. Такі палива не дозволяється реалізовувати через роздрібну мережу автозаправних станцій.

4. У цьому Технічному регламенті наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

альтернативне моторне паливо (бензинового типу) – суміш моторного бензину нафтового походження з біокомпонентом-біоетанолом у об'ємній частці понад 10%;

альтернативне моторне паливо (дизельного типу) – паливо для дизельних двигунів, що містить біодизель (FAME) у частці, яка перевищує 7% об'єму, або повністю складається з рідкого біопалива;

біодизельне паливо (біодизель) - моноалкільні естери вищих органічних кислот, отриманих з рослинних олій або тваринних жирів, що використовуються як біопаливо або біокомпонент;

біоетанол - спирт етиловий зневоджений, виготовлений з біомаси або спирту етилового - сирцю для використання як біопалива;

біометанол - метанол, виготовлений з біомаси, що використовується як компонент палива моторного;

біобутанол - спирт бутиловий, виготовлений з біомаси, що використовується як біопаливо або біокомпонент;

біо-МТБЕ - метил-трет-бутиловий етер (МТБЕ), виготовлений з біометанолу, що використовується як компонент палива моторного;

біо-ДМЕ - диметилловий етер (ДМЕ), виготовлений з біомаси, що використовується як компонент палива моторного;

біо-ЕТАЕ - етил-трет-аміловий етер (ЕТАЕ), виготовлений із застосуванням біоетанолу, що використовується як компонент палива моторного;

біо-ЕТБЕ - етил-трет-бутиловий етер (ЕТБЕ), виготовлений із застосуванням біоетанолу, що використовується як компонент палива моторного;

внутрішній акредитований орган з оцінки відповідності – підрозділ (лабораторія чи інша випробувальна структура) у складі виробника палива, який здійснює контроль якості та випробування продукції (палива) на відповідність вимогам цього регламенту та акредитований національним органом з акредитації на проведення відповідних вимірювань/випробувань (відповідає вимогам ДСТУ EN ISO/IEC 17025:2019 (EN ISO/IEC 17025:2017, IDT; ISO/IEC 17025:2017, IDT) «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій»). Внутрішній акредитований орган здійснює внутрішню оцінку відповідності продукції (палива) перед випуском її на ринок;

гідрооброблене відновлюване дизельне пальне (HVO або Hydrotreated Vegetable Oil) - гідрооброблене відновлюване дизельне пальне, отримане шляхом гідрування рослинних олій, тваринних жирів або відпрацьованих олій. HVO є одним із основних видів парафінового пального;

документ про якість (паспорт якості) палива - документ, що містить дані для ідентифікації та фактичні значення показників якості рідких палив (біокомпонентів), отримані в результаті лабораторних випробувань, а також інформацію про їх відповідність вимогам нормативних документів;

документ про відповідність - декларація (в тому числі декларація про відповідність), звіт, висновок, свідоцтво, сертифікат (у тому числі сертифікат відповідності) або будь-який інший документ, що підтверджує виконання заданих вимог, які стосуються об'єкта оцінки відповідності;

дослідна партія продукції (палив) - сукупність дослідних зразків чи певний обсяг не поштучної продукції, виготовленої за встановлений інтервал часу з метою контролю відповідності продукції визначеним вимогам та прийняття рішення щодо поставлення продукції (палива) на виробництво;

екологічний клас (Євро3, Євро4, Євро5) - критерії, за якими визначають рівень екологічної безпеки автомобільного палива альтернативного.

імпортер - будь-яка фізична чи юридична особа, яка є резидентом України і вводить в обіг на ринку України палива походженням з іншої держави та несе відповідальність за її відповідність вимогам цього Технічного регламенту;

критерії сталості - вимоги, яким відповідають рідкі біопалива (біокомпоненти), призначені для використання у галузі транспорту, зокрема

показникам скорочення обсягів викидів парникових газів від використання зазначених видів біопалива та заборони використання окремих земельних ділянок для отримання сировини, необхідної для виробництва таких видів біопалива;

національний знак відповідності – захищений знаком символ, форма та технічні характеристики якого встановлені законодавством, який наноситься виробником на пакування продукції (палива) або супровідну документацію після оформлення Декларації про відповідність. Нанесення національного знака означає, що продукція (палива) відповідає всім застосовним вимогам технічних регламентів. Для палив моторних альтернативних національний знак відповідності може наноситися на товаросупровідні документи (наприклад, у паспорті якості або сертифікаті відповідності), а також може бути відображений на інформаційних табличках або документах на автозаправних станціях при реалізації палива.

обіг палива на ринку - переміщення (транспортування) палива від виробника (імпортера, розповсюджувача) до споживача або будь-які дії, пов'язані з транспортуванням, зберіганням, продажем;

октанове число - показник детонаційної стійкості бензину, що визначається шляхом порівняння характеристик горіння випробовуваного бензину та еталонних сумішей ізоектану з н-гептаном, виражений в одиницях еталонної шкали;

орган з оцінки відповідності – орган (підприємство, установа, організація чи їх структурний підрозділ), що здійснює діяльність з оцінки відповідності, включаючи калібрування, випробування, сертифікацію та інспектування;

паливо моторне альтернативне - паливо, отримане в результаті змішування палива, одержаного з нафтової сировини, з біокомпонентами, або рідке біопаливо, за умови що загальний масовий вміст кисню у бензинах перевищує 3,7 відсотка, а об'ємний вміст моноалкільних естерів жирних кислот у дизельному паливі перевищує 7 відсотків;

партія палива - будь-яка кількість палива однієї марки, що супроводжується одним документом про якість (паспортом якості) палива;

позначення палива - назва та марка рідкого біопалива, що містить екологічний клас та символ вмісту біокомпонентів;

рідке паливо з біомаси (рідке біопаливо) - біопаливо дизельне, біометанол, біоетанол, біобутанол, біо-ЕТБЕ, біо-МТБЕ, біо-ЕТАЕ, гідроочищена рослинна олія, чиста рослинна олія та інші рідкі синтетичні палива, виготовлені з біомаси;

синтетичне дизельне пальне (GTL або gas-to-liquid) - синтетичне дизельне пальне, отримане шляхом перетворення газу в рідке паливо за технологією Фішера-Тропша. GTL є одним із видів парафінового пального;

синтетичне рідке пальне з біомаси (BTL або Biomass-to-Liquid) - синтетичне рідке пальне, вироблене з біомаси (солома, деревина, енергетичні

культури, відходи), шляхом газифікації з подальшим синтезом Фішера-Тропша. BTL входить до групи парафінових дизельних палив;

технічна документація на виробництво палива – комплект документів, який складає виробник альтернативного палива з метою підтвердження відповідності продукції (палива) вимогам цього Технічного регламенту. До технічної документації входять опис виробничого процесу та технології, характеристики сировини, опис складу палива, результати випробувань показників якості, сертифікати або інші докази відповідності критеріям сталості, документи щодо системи якості виробництва, а також інші дані, необхідні для оцінки відповідності палива встановленим вимогам;

цетанове число - показник займистості дизельного палива, що визначається періодом затримки займання від стиснення паливно-повітряної суміші, виражений в одиницях еталонної шкали;

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про альтернативні види палива», «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» «Про загальну безпечність нехарчової продукції», інших нормативно-правових актах, що регулюють відносин у сферах застосування цих Законів.

Вимоги щодо обігу палива на ринку

5. Умови виготовлення, введення в обіг та надання на ринок палива.

Виробництво та реалізація палив моторних альтернативних дозволяється за умов дотримання вимог цього Технічного регламенту та відповідних стандартів якості. Виробник (або імпортер) повинен забезпечити, щоб продукція (паливо), яку він виготовляє або постачає на ринок, відповідала технічним вимогам, наведеним у розділах цього регламенту та додатках до нього, зокрема:

альтернативне моторне паливо та біокомпоненти повинні відповідати встановленим технічним характеристикам (показникам якості), визначеним у цьому регламенті. Граничні значення основних показників якості для різних видів палив наведено в Додатках 2 і 3 до цього Технічного регламенту. Виробник зобов'язаний здійснювати необхідний контроль якості сировини та продукції (палива), щоб гарантувати стабільне дотримання цих вимог;

виготовлення палив має здійснюватися на виробничих потужностях, що забезпечують дотримання технологічних процесів, необхідних для отримання палива встановленої якості. Виробник повинен впровадити систему управління якістю виробництва (наприклад, на основі ДСТУ EN ISO 9001:2018 (EN ISO 9001:2015, IDT; ISO 9001:2015, IDT) «Системи управління якістю. Вимоги.» або еквівалентної внутрішньої системи контролю якості), яка охоплює контроль критичних параметрів виробництва (температура процесів, дозування реагентів, очищення продукції (палива) тощо) та проведення регулярних випробувань;

кожна партія (або відвантажена цистерна) альтернативного палива повинна бути чітко ідентифікована. На резервуарах, тарі або товаросупровідних документах мають зазначатися найменування палива (наприклад, «Етанол паливо E85», «Дизельне паливо B20» тощо), номер партії або дата виробництва,

найменування виробника, а також основні показники якості або посилення на паспорт якості.

Якщо паливо реалізується через автозаправні станції, інформація про вид палива та його склад (процентний вміст біокомпонентів) повинна бути доступною споживачу (на колонці або паспорті палива на автозаправній станції);

виробник або імпортер може вводити паливо в обіг (передавати його для реалізації споживачам) лише після проведення оцінки відповідності цього палива вимогам регламенту згідно із розділом «Оцінка відповідності» цього Технічного регламенту та за наявності належним чином оформленої декларації про відповідність і паспорту якості партії. Забороняється постачання на ринок палив моторних альтернативних, які не пройшли встановлену процедуру оцінки відповідності або не відповідають встановленим технічним вимогам;

суб'єкти господарювання, що здійснюють виробництво, зберігання та транспортування альтернативних палив, повинні забезпечувати умови, за яких характеристики палива не погіршуються. Зокрема, необхідно уникати контамінації (забруднення іншими продуктами), дотримуватися вимог пожежної безпеки та враховувати специфіку альтернативних палив (наприклад, захист біоетанолу від попадання води, захист біодизелю від низьких температур, за яких можливе випадіння осаду тощо).

Виробник, імпортер та розповсюджувач палив несуть відповідальність за відповідність продукції вимогам цього Технічного регламенту. У разі виявлення невідповідності вимогам цього Технічного регламенту (під час ринкового нагляду або інспекції якості), така продукція повинна бути вилучена з обігу, а винні особи – притягнуті до відповідальності згідно із законодавством.

6. Під час оптового постачання (реалізації) палива розповсюджувач повинен надати користувачу на його вимогу копію декларації про відповідність.

7. Під час роздрібного постачання (реалізації) палива позначення палив повинне бути розміщено у місцях, доступних для споживача (на паливо-розподільчому обладнанні), а також відображено в розрахункових документах.

На вимогу споживача (користувача) розповсюджувач повинен надати копію документа про якість (паспорт якості) палива та копію декларації про відповідність.

8. Кожна партія палива, що вводиться в обіг або перебуває в обігу, повинна мати документ про якість (паспорт якості) палива.

Документ про якість (паспорт якості) палива повинен містити:

дату видачі і номер документа;

назву, марку - для біокомпонентів;

об'ємний та енергетичний вміст біокомпонентів (у відсотках);

позначення палива - для автомобільного альтернативного палива;

назву та адресу підприємства - виробника;

назву та адресу розповсюджувача (за наявності);
 дату виготовлення палива;
 дату відбирання проби та дату проведення випробування;
 нормативні значення та фактичні результати випробувань, які підтверджують відповідність марки палива вимогам цього Технічного регламенту;
 відомості щодо декларації про відповідність;
 посилання на нормативні документи на методи випробування згідно з нормативним документом на паливо;
 номер партії (резервуара);
 дані про вид та кількість добавок (присадок);
 підпис начальника відділу технічного контролювання або керівника лабораторії, яка виконує функції відділу, або уповноваженої особи, скріплений печаткою відділу або лабораторії;
 гарантійний строк зберігання.

9. Альтернативні моторні палива, що містять біокомпоненти, та рідкі біопалива повинні відповідати критеріям сталості, встановленим законодавством України та актами, що визначають міжнародні зобов'язання.

Біопаливо, використане у складі палив, має бути виготовлене з дотриманням екологічних та соціальних вимог щодо сталого розвитку, зокрема щодо:

скорочення викидів парникових газів. Життєвий цикл обігу біопалива повинен забезпечувати скорочення викидів парникових газів не менше, ніж на визначений відсоток у порівнянні з еквівалентним викопним паливом (згідно з чинними нормами ЄС цей показник становить, наприклад, не менше 50-65% для нових виробництв, залежно від виду біопалива, а з 1 січня 2026 року - не менше 80%). Виробник біопалива має розрахувати та підтвердити показник скорочення викидів за методикою, визначеною відповідними нормативними актами;

вимог до сировини та землекористування. Сировина для біопалива не повинна походити з земель, що мають високий вміст вуглецю або високу біорізноманітність, які були перетворені під вирощування енергетичних культур після встановленої дати. Заборонено використовувати біомасу, вирощену на землях первинних лісів, заповідниках, торфовищах, болотах тощо, врозріз із критеріями сталості. Виробники повинні мати документальне підтвердження походження сировини (систему простежуваності поставок);

незалежної оцінки сталості. Відповідність біопалива критеріям сталості повинна підтверджуватися доказами сталості біометану (Proof of Sustainability), виданими сертифікованими за результатами проведення незалежного аудиту виробниками біопалив. Рекомендується, щоб виробники біопалив брали участь у добровільних міжнародних схемах сертифікації сталості, визнаних Європейською Комісією, або пройшли перевірку акредитованими аудиторами на відповідність критеріям сталості. За результатами такої перевірки видається

сертифікат, який підтверджує, що певні обсяги біопалива вироблено сталим чином (з урахуванням вимог щодо парникових газів та землекористування);

документування сталості. Виробник (або постачальник) біопалива повинен включити до технічної документації доказову базу щодо дотримання критеріїв сталості, зокрема:

копії сертифікатів відповідності субєкта господарювання, що виробляє біопаливо/біокомпоненти критеріям сталості, видані незалежними органами;

копії звітів аудиторів, у разі наявності;

копії розрахунку скорочення обсягів викидів парникових газів за рахунок додавання біокомпонентів;

докази сталості (Proof of Sustainability).

Ці документи повинні бути доступні під час оцінки відповідності та перевірок органів ринкового нагляду.

Палива моторні альтернативні, біокомпоненти якого не відповідають критеріям сталості (наприклад, біопаливо, вироблене з порушенням екологічних вимог), не вважаються такими, що відповідають вимогам цього Технічного регламенту, навіть якщо їх фізико-хімічні показники якості відповідають нормативним значенням. Дотримання критеріїв сталості для біопалив та біокомпонентів, що входять до складу палив моторних альтернативних є обов'язковою умовою для реалізації палив моторних альтернативних у транспортному секторі.

10. Вимоги до технічної документації щодо виробництва.

Виробник палив моторних альтернативних зобов'язаний підготувати і підтримувати в актуальному стані технічну документацію, яка підтверджує відповідність продукції (палива) всім встановленим вимогам (якісним, екологічним, процедурним). Технічна документація повинна бути достатньо повною і детальною, щоб органи з оцінки відповідності чи ринкового нагляду могли прослідкувати шлях продукції від сировини до палива та переконатися у дотриманні вимог і має включати зокрема:

1) опис продукції: повну назву та опис виду палива (тип біокомпоненту або суміші, процентний склад біопалив і нафтових компонентів (об'ємний та/або енергетичний)), призначення палива (для яких двигунів або техніки воно призначене). Наприклад: «Альтернативне дизельне паливо B20 – суміш дизельного палива та 20% біодизелю (FAME), для використання у високопотужних дизельних двигунах»;

2) перелік нормативних документів: - стандарти та технічні умови, вимоги яких враховано при виробництві даного палива, зокрема, відповідні ДСТУ та EN, на основі яких встановлено показники якості (наприклад, ДСТУ EN 14214:2019 (EN 14214:2012 + A2:2019, IDT) «Автомобільне паливо. Метиллові ефіри жирних кислот (FAME) для дизельних двигунів. Вимоги та методи випробування» для біодизелю, ДСТУ EN 15293:2022 (EN 15293:2018, IDT) «Автомобільні палива. Автомобільний етанол (E85) паливо. Вимоги та

методи випробувань.» для E85 тощо). Також, зазначається про виконання вимог цього Технічного регламенту;

- 3) інформацію про біокомпоненти (сировину) та їх походження:
види рослинних олій або жирів для біодизелю;
вид біомаси для біоетанолу (кукурудза, пшениця, меляса тощо);
постачальників біокомпонентів (сировини).

При цьому, надається підтвердження, що сировина відповідає вимогам (наприклад, наявні сертифікати на сировину, результати вхідного контролю якості сировини). Якщо до складу палива входять нафтові компоненти (бензин, дизель), слід зазначити їх відповідність чинним стандартам (наприклад, базовий бензин відповідає ДСТУ EN 228:2022 (EN 228:2012+A1:2017, IDT) «Автомобільні палива. Неетилований бензин. Вимоги та методи випробувань», базове дизпаливо – ДСТУ EN 590:2022 (EN 590:2022, IDT) «Автомобільні палива. Дизель. Вимоги та методи випробувань» або технічному регламенту на традиційні палива);

- 4) опис технологічного процесу, що включає короткий опис процесу виробництва біопалива або приготування суміші:
для біоетанолу - процес бродіння, дистиляції, дегідратації;
для біодизелю - процес трансестерифікації (указати основні реагенти, каталізатори, температуру, тривалість реакції), подальше очищення (вимивка, сушка);

для змішування - порядок змішування біокомпоненту з базовим паливом, забезпечення однорідності суміші, із зазначенням критичних контрольних точок технології та заходів забезпечення якості на кожному етапі;

- 5) показники якості та результати випробувань - перелік усіх регламентованих показників якості палива (згідно додатків 4-6) та встановлені для них норми. Для кожного показника - метод випробування (відповідний ДСТУ ISO або EN). Крім того, надаються протоколи випробувань продукції: результати аналізів контрольних зразків або серійних партій палива, що демонструють відповідність нормам. Випробування мають бути проведені акредитованою лабораторією (внутрішньою або зовнішньою) відповідно до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17025:2019 (EN ISO/IEC 17025:2017, IDT; ISO/IEC 17025:2017, IDT) «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій». Протоколи повинні містити дату, найменування лабораторії, невизначеність вимірювань та висновки про відповідність;

- 6) докази відповідності критеріям сталості: копії сертифікатів сталості або інші документи, що підтверджують, що біокомпоненти, використані в паливі, відповідають критеріям сталого виробництва.

Якщо виробник сам пройшов сертифікацію (наприклад, за схемою ISCC, 2BSvs, чи іншою добровільною схемою), додаються відповідні сертифікати, якщо було проведено аудит – звіт аудитора.

Для кожної партії біосировини – має бути надано «Proof of Sustainability» (доказ сталості) або еквівалентного документа, що супроводжує товар;

7) матеріали оцінки впливу продукції (палива) на довкілля та безпеки: паспорт (лист) безпеки речовини у відповідності до вимог (MSDS для палив, що класифікуються як небезпечні речовини), інформація про клас небезпеки, вказівки щодо безпечного поводження, заходи пожежогасіння, вплив на двигуни і викиди. Якщо паливо містить етанол, необхідно зазначити його клас небезпеки (легкозаймиста рідина) і необхідні заходи безпеки при транспортуванні/зберіганні;

8) маркування та інструкції. Зразки етикеток або записів, що будуть використовуватися для маркування палива на АЗС чи в документах, щоб перевірити їх відповідність вимогам (назва палива, біовмісний відсоток, знак відповідності тощо). Також, за необхідності, надавати короткі рекомендації щодо використання палива (наприклад, «тільки для двигунів, пристосованих до Е85» або «застосовувати присадки-антиоксиданти при довготривалому зберіганні біодизелю» – якщо це релевантно);

9) опис внутрішньої системи контролю якості на виробництві: графік відбору проб і проведення випробувань (наприклад, кожна партія – повний аналіз, щоденний експрес-контроль ключових параметрів), кваліфікація персоналу лабораторії, наявність акредитації (додати свідоцтво про акредитацію внутрішньої лабораторії, якщо таку отримано), впровадження процедур калібрування обладнання, внутрішні аудити якості;

10) відповідність регламенту та декларація - проект декларації про відповідність, який засвідчує відповідність палива. Не зважаючи на те, що декларація оформлюється після проведення оцінки відповідності, виробник повинен підготувати необхідні відомості для її заповнення, наприклад, у технічному файлі може бути заготовлений бланк декларації з заповненими технічними даними, що залишиться тільки підписати після завершення процедур.

Технічна документація повинна зберігатися виробником не менше 10 років з моменту введення останньої партії продукції (палива) в обіг, якщо інше не встановлено законодавством. На вимогу призначеного органу з оцінки відповідності або органу ринкового нагляду виробник (або уповноважений представник) зобов'язаний надати для ознайомлення технічний файл. Документація може вестися в паперовому та/або електронному вигляді та має бути належним чином структурована і доступна для перевірки.

11. Вимоги щодо позначення автомобільного палива альтернативного наведені у додатку 1 до цього Технічного регламенту.

Оцінка відповідності

Для проведення оцінки відповідності виробник або уповноважений представник застосовує процедуру оцінки відповідності згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13 січня 2016 р. № 95 «Про затвердження модулів оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур

оцінки відповідності, та правил використання модулів оцінки відповідності» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 16, ст. 625) для:

палив, що виробляють або імпортують партіями, - за модулем F1;

палив, що виробляють дослідними партіями, - за модулем F1;

палив, що виробляють серійно, - за модулем A1.

12. Виробник або уповноважений представник розробляє технічну документацію, яка повинна містити інформацію про виробництво і застосування палив і за якою можливо оцінити відповідність палив вимогам цього Технічного регламенту.

До технічної документації додаються:

технологічний регламент або інструкція з виробництва, або технологія виробництва;

акт впровадження у серійне виробництво продукції (палива);

акти приймання дослідної партії та протоколи випробувань продукції (палива).

Для палив, які містять у своєму складі добавки (присадки), до технічної документації також додаються:

документ про допуск до застосування добавки (присадки) у відповідному типі палива, дані щодо вмісту в паливі;

паспорт безпечності добавки (присадки);

інформація про місцезнаходження юридичної особи виробника.

13. За результатами проведення оцінки відповідності виробник або уповноважений представник складає декларацію про відповідність за формою згідно з додатком 6 до цього Технічного регламенту.

14. Перед введенням в обіг та під час надання палива на ринку на документ про якість (паспорт якості) виробником повинен бути нанесений знак відповідності технічним регламентам, який підтверджує відповідність палива вимогам цього Технічного регламенту, так, щоб забезпечувалася його видимість, розбірливість та незмивність.

У разі проведення оцінки відповідності призначеним органом з оцінки відповідності до знака відповідності додається його ідентифікаційний номер.

Зображення знака відповідності цього Технічного регламенту виконується згідно з формою та описом, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1184 «Про затвердження форми, опису знака відповідності технічним регламентам, правил та умов його нанесення» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 6, ст. 299).

14. Виробник або уповноважений представник зберігає технічну документацію та декларацію про відповідність протягом 10 років після виготовлення останньої партії палива і надає їх для перевірки відповідним органам державного ринкового нагляду в установлених законодавством випадках.

У разі коли виробник не є резидентом України та не має уповноваженого представника в Україні, такі зобов'язання покладаються на особу, яка ввела паливо в обіг на ринку України.

15. Органи з оцінки відповідності, призначені згідно із Законом України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», проводять оцінку відповідності.

Органи з оцінки відповідності надають в електронній та паперовій формі Держенергоефективності та Держекоінспекції звіти про діяльність з оцінки відповідності палив вимогам цього Технічного регламенту за зимовий період і один місяць перехідного періоду (період з 01 грудня по 31 березня) - до 15 травня та за літній період і один місяць перехідного періоду (за період з 01 червня по 30 вересня) - до 15 грудня за формою згідно з додатком 7 до цього Технічного регламенту.

16. Процедура внутрішньої оцінки відповідності може застосовуватися виробником, якщо у нього функціонує власна випробувальна лабораторія чи інший підрозділ, акредитований національним органом з акредитації на проведення випробувань показників якості палив, передбачених цим регламентом. Ця процедура відповідає модулю А (внутрішній контроль виробництва) згідно з підходами, визначеними Законом України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», але з обов'язковим використанням акредитованої лабораторії для випробувань.

Основні етапи процедури внутрішньої оцінки відповідності:

а. внутрішній контроль якості. Виробник здійснює всі необхідні вимірювання та випробування кожної виробленої партії альтернативного палива у власній акредитованій лабораторії. Випробування проводяться за методами, визначеними у технічній документації (гармонізовані стандарти випробувань). Якщо обсяг виробництва великий і продукція (паливо) випускається безперервно, виробник може проводити періодичні випробування за затвердженим планом контролю (наприклад, повний аналіз кожної 10-ї партії, експрес-аналіз ключових параметрів для кожної партії). Результати фіксуються в протоколах внутрішніх випробувань;

б. аналіз результатів. Уповноважена особа виробника (наприклад, керівник відділу якості або головний інженер лабораторії) аналізує протоколи випробувань на відповідність встановленим вимогам. У разі виявлення параметрів, що не відповідають нормі, дана партія продукції (палива) не може бути випущена на ринок до усунення невідповідності (наприклад, доочищення, повторного змішування або ін. технологічних заходів) та отримання задовільних результатів повторних випробувань;

с. формування технічного файлу. Для партії (або серії партій) палива виробник готує оновлений комплект технічної документації, що містить всі нові протоколи випробувань, паспорт(и) якості, а також накопичені докази відповідності;

d. оформлення декларації про відповідність. Якщо за результатами внутрішнього контролю встановлено, що продукція (паливо) повністю відповідає всім застосовним вимогам, виробник оформлює декларацію про відповідність. Декларація складається українською мовою (або двома мовами, одна з яких українська) за формою, визначеною законодавством.

У декларації зазначається найменування продукції (палива), її тип (марка), номер партії або інша ідентифікація, нормативні документи, згідно з якими проводилося оцінювання (цей Технічний регламент, перелік стандартів на методи випробувань, стандарти на продукцію (паливо), які застосовано), дата і місце складання декларації, дані про виробника (найменування, адреса) та про уповноважену особу, що її підписує.

Декларацію підписує керівник підприємства або уповноважена ним особа. Виробник присвоює декларації реєстраційний номер та забезпечує її зберігання;

e. маркування національним знаком відповідності. Після підписання декларації виробник має право нанести на пакування продукції (палива) національний знак відповідності. Оскільки паливо не має споживчого пакування, знак відповідності може бути нанесений на супровідний документ – наприклад, на паспорт якості або на сертифікат аналізу, що додається до кожної партії. Також виробник може забезпечити наявність цього знаку в інформації, що надається споживачу (наприклад, в сертифікаті, розміщеному на АЗС). Маркування знаком відповідності означає, що виробник засвідчує відповідність даного палива всім вимогам регламенту та завершення процедури оцінки відповідності;

f. випуск продукції (палива) на ринок. Виробник (або його уповноважений представник) може передавати паливо для реалізації. До кожної відвантаженої партії додається паспорт якості та копія декларації про відповідність (або, за бажанням виробника, в сам паспорт якості можуть бути включені реквізити декларації). Суб'єкти, що здійснюють подальше постачання (оптові бази, АЗС), мають отримати від виробника ці документи і пред'являти їх на вимогу контролюючих органів або споживачів.

Процедура внутрішньої оцінки відповідності є прийнятною за умови, що виробник має достатню технічну можливість і компетентність для проведення повного комплексу випробувань.

Наявність акредитації лабораторії виробника гарантує достовірність та об'єктивність отриманих результатів випробувань.

Органи ринкового нагляду мають право періодично перевіряти діяльність внутрішньої лабораторії та відбирати зразки продукції (палива) для незалежного випробування з метою верифікації декларацій виробника.

17. У разі внесення змін у склад палива, прийняття нових стандартів або змін у регламенті, виробник повинен переглянути технічну документацію та, за необхідності, провести нову оцінку відповідності й видати нову декларацію.

Складання декларації, та інших документів про відповідність з порушеннями або завідомо недостовірними відомостями, тягне за собою відповідальність згідно із законом.